

Luleå 2025-10-15

Till: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

[li.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:li.remissvar@regeringskansliet.se)

med kopia till:

[li.transport.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:li.transport.remissvar@regeringskansliet.se)

Diarienummer : LI2025/01130

### Remissyttrande av rapporten:

#### **Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet. Åtgärder som stärker konkurrenskraften för Arlanda flygplats SOU 2025:67**

#### **Om Norrbottens Handelskammare**

Norrbottnens Handelskammare är en privat medlemsägd näringslivsorganisation. Vi företräder 340 medlemsföretag branschöverskridande för att främja ökad tillväxt i regionen. Våra medlemsföretag anställer 28 000 och omsätter 132 miljarder. Vi driver ett aktivt och synligt påverkansarbete inom **infrastruktur, internationell handel och kompetens**.

#### **Ekonomi växer**

Den arktiska regionen och Norrbottens län har ett mycket stort flygberoende tack vare våra geografiska förutsättningar, vårt internationella och expansiva näringsliv i kombination med avsaknaden av andra alternativa transportmöjligheter med rimliga restider. Norrbotten har en yta som motsvarar 25% av landets totala yta, så flyget är av avgörande betydelse för tillgängligheten till Stockholm och vidare ut i landet och världen.

Stora investeringar och etableringar pågår och planeras i Norrbotten kopplat till omställningen inom industri- och samhällsutvecklingen. Dessa investeringar, med en global marknad, påverkar och kommer att påverka hela samhällsstrukturen påtagligt då en stor del av vårt näringsliv har anläggningar, kunder, anställda, ägare och leverantörer utomlands är tillgången till fungerande flygförbindelser i hela länet av särskild vikt.

Tillförlitliga flygkommunikationer är en avgörande del för näringslivet och dess utveckling i norra Sverige. I Norrbotten finns totalt fem flygplatser, två statliga Luleå och Kiruna och tre regionala flygplatser, Arvidsjaur, Gällivare och Pajala där de tre regionala flygplatserna alla har statligt upphandlad trafik för att kunna erbjuda en rimlig tillgänglighet.

Tack vare flygplatserna finns idag ett utvecklat lokalt och internationellt näringsliv utifrån de olika platsernas specifika förutsättningar. Utveckling som tillsammans bidrar till regional utveckling men också stärkt konkurrenskraft och grön omställning. Flygtrafiken har dessutom stor betydelse för att säkerställa samhällsviktiga funktioner såsom hälso- och sjukvård i länet, samhällets beredskap, försvar, tillgänglighet till utbildning och vårt näringsliv.

Som ett exempel har Kiruna idag stora problem med tillgänglighet och en resa till Stockholm för ett affärsmöte kan ta tre (!) dagar. Alternativet är att köra 5 timmar enkel väg med bil enkel Luleå Airport. Detta är ohållbart då Kiruna befinner sig i en expansionsfas med gruvindustri, rymdindustri, besöksnäring och stadsflytt.

### **Norrbottens Handelskammarens övergripande synpunkter**

Norrbottens Handelskammare tillstyrker utredningens övergripande inriktning men ser behov av viktiga kompletteringar för att säkerställa ett robust, konkurrenskraftigt och geografiskt rättvist transportsystem.

Utredningen har ett tydligt fokus på Stockholm- och Mälardalsområdet både gällande befolkningsprognoser och åtgärdsförslag. Detta riskerar att ge en skev bild av de faktiska behoven. Flyget är det enda alternativet får att nå både nationella och internationella destinationer. Arlanda är en nationell nod och den viktigaste länken mellan Norrbottens exportintensiva näringsliv och de internationella marknaderna och utredningen bör därför komplettera med en analys av så kallade fly in- fly out resor som skapar ett betydande reseunderlag till och från Arlanda både inrikes och utrikes, då detta helt saknas i utredningen.

### **Arlanda som nationell nod för konkurrenskraft**

För företag i Norrbotten är flygförbindelserna till Arlanda avgörande för att nå kunder, leverantörer, samarbetspartners och nya och gamla marknader.

Att kunna resa till Arlanda och Stockholm över dagen och via Arlanda är av högsta vikt och därför inte en regional fråga, utan en nationell angelägenhet.

Flygplatserna i Norrbotten står för nära en tredjedel av alla inrikesresor till Arlanda, vilket understryker betydelsen av att utredningen beaktar anslutningsflygets roll i den nationella tillgängligheten.

### **Försörjningskedjor och bränslelogistik**

Utredningens förslag om förbättrade förutsättningar för isbrytning till Gävle hamn är välkommet. Norrbottens Handelskammare anser dock att även hamnarna Norr om Gävle hamn längs Norrlandskusten måste omfattas. De är avgörande för flygbränsleförsörjning till norra Sverige och därmed även för Arlandas inrikes kapacitet. En säker försörjningskedja är en förutsättning för resiliens, export och energitrygghet.

### **Samhällsviktiga flyglinjer och totalförsvarsperspektiv**

I norra Sverige är flyget inte bara ett färdmedel – det är en samhällsbärande infrastruktur. Flyglinjerna till Arlanda är avgörande för sjukvård, försörjning, affärsresor och försvar. Norrbottens Handelskammare välkomnar därför utredningens totalförsvarsperspektiv men betonar behovet av långsiktig statlig finansiering.

Utan detta riskerar ökade krav på samhällsviktiga linjer att tränga undan annan upphandlad trafik och därmed försämra näringslivets tillgänglighet.

### **Rekommendationer**

För att hela Sverige – inte minst norra Sverige – ska kunna bidra till tillväxt och omställning behöver Arlandas utveckling vila på ett nationellt perspektiv på tillgänglighet, anslutning och kapacitet.

För att stärka Arlanda som nationell tillväxnod och för att hela landet ska kunna bidra till välbefinnande måste tillgängligheten till Arlanda ses som en nationell strategisk fråga.

Norrbottens Handelskammare föreslår därför att utredningen kompletteras med:

- En analys av anslutningsflyg och regional tillgänglighet till Arlanda.
- En kartläggning av flygbaserat arbetsresande, flygresor över dagen från hela Norrbotten till Arlanda, fly in–fly out, som idag skapar ett betydande reseunderlag via Arlanda.
- Ett vidgat synsätt på försörjningskedjor och bränslelogistik, inklusive isbrytning längs hela Norrlandskusten.
- En säkrad finansiering av samhällsviktiga flyglinjer i ett totalförsvarsperspektiv.

Vi medverkar gärna i fortsatt dialog.

Linda Nilsson, VD Norrbottens Handelskammare & Ordförande i Norrbottens Logistikråd  
Kyrkogatan 13  
SE-972 32 Luleå  
Tel +46 (0)70-546 99 26  
[linda@norrbyggshandelskammare.se](mailto:linda@norrbyggshandelskammare.se)